СИЛАБУС
«УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЮ БАНКІВСЬКИХ ПОЗИЧОК»

Тип	*вибіркова*	
Рівень вищої освіти	*другий (магістерський)*	
Рік навчання	*денна форма*	*заочна форма*
	1	1
Семестр	*денна форма*	*заочна форма*
	1	1
Кількість кредитів	*5*	
Мова викладання	*українська*	

Викладачі	*д.е.н., професор Коваленко В.В.* *к.е.н., Директор департаменту оцінки та заставних операцій ПАТ «Південний» Гагауз В.М.*
Контактна інформація	http://oneu.edu.ua/kovalenko-viktoriya-volodimirivna/ https://biz.nv.ua/expert_author/vitaliy-gagauz.html

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Вивчимо	Програма навчальної дисципліни передбачає наявність у здобувачів базових знань із управління забезпеченням банківських позичок; міжнародних, національних стандартів оцінки та управління забезпеченням банківських позичок; методів і інструментів управління ризиками забезпечення банківських позичок;. організаційно-функціональних аспектів аналітичного оцінювання управління забезпеченням банківських позичок; підходів до оцінювання забезпечення банківських позичок; методичних підходів до комплексної оцінки ризиків забезпечення банківських позичок; діагностики портфеля заставного майна за методикою комплексної оцінки ризиків забезпечення банківських позичок; науково-методичного забезпечення формування системи управління ризиками забезпечення банківських позичок.
Навчимося	1.Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів та банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності (ПРН1). 2.Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку (ПРН4).

	3.Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку (ПРН9). 4. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень (ПРН11). 5. Обгрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів та банківської справи, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів (ПРН12). .6. ДПР 2. Використовувати новітні інструменти та сучасні методи щодо реалізації ризик-орієнтованого підходу та проведення стрес-тестування результатів діяльності банків на фінансовому ринку.		
Кількість годин за видами занять	*Види занять*	*Денна форма*	*Заочна форма*
	Лекції	12	8
	Практичні заняття	34	8
	Індивідуально-консультативна робота	10	10
	Самостійна робота	94	124
	УСЬОГО:	150	150
Методи викладання	Проблемні лекції, індивідуальні завдання, ситуаційні завдання, кейсовий метод.		
Пререквізити	Базові знання з навчальних дисциплін: «Гроші та кредит»		

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА	ЗМІСТ
Тема 1. Застава в системі кредитного менеджменту банків	Структурні компоненти кредитного менеджменту банку. Понятійний апарат щодо забезпечення банківських позичок. .Стандарти управління банківськими позичками. Сутність, функції, принципи кредиту. Класифікація забезпечення банківських позичок. Класифікація об’єктів заставних відносин. Рівні безпеки кредитних зобов'язань. Функції забезпечення банківських позичок. Принципи забезпеченості позички. Системний підхід під час оцінки забезпечення банківських позичок.
Тема 2. Характеристика міжнародних, національних стандартів оцінки та управління забезпеченням банківських позичок.	Характеристика Міжнародних стандартів оцінки забезпечення банківських позичок. Характеристика Національних стандартів оцінки забезпечення банківських позичок Підходи до ідентифікації сутності ліквідності майна в матеріальній формі в національному та міжнародному регулюванні. Оцінювання вартості ліквідності застави Класифікація груп ліквідності майна в матеріальній формі. Часова (кількісна) і якісна міри виміру ліквідності майна в матеріальній формі. Взаємозв'язок параметрів ліквідності майна в матеріальній формі. Оцінка рівня ліквідності забезпечення банківських позичок. Методи управління ризиком забезпечення банківських позичок
Тема 3. Науково-методичні підходи до управління	Модель управління забезпеченням банківських позичок. Основні наукові напрями в оцінці забезпечення банківських позичок. Систематизація підходів до визначення поняття «кредитний ризик». Структуризація кредитного ризику. Економічна сутність ризику

забезпеченням банківських позичок	забезпечення банківських позичок. Класифікація ризиків забезпечення банківських позичок. Сутність ризику забезпечення на кожному етапі кредитного процесу. Взаємозв'язок ризику забезпечення банківських позичок з етапами кредитного процесу. Схема управління ризиком забезпечення банківських позичок. Організація моніторингу ризику забезпечення банківських позичок.
Тема 4. Організаційно-функціональні аспекти аналітичного оцінювання управління забезпеченням банківських позичок	.Характеристика чинників, що впливають на ефективність управління забезпеченням банківських позичок. Структура середньорічної частоти дефолтів у розрізі кластерів забезпечення банківських позичок. Показники позичкової заборгованості, справедливої вартості забезпечення і розміру формованих резервів в банку. Структура забезпечення банківських позичок банку. Характеристика підходу до визначення рейтингової моделі оцінки якості застави. Відповідність рівнів внутрішнього рейтингу та ризиків забезпечення банківської позички. Методика розрахунку заставної вартості. Оцінка забезпечувальної функції і коефіцієнтів покриття позички.
Тема 5. Методика комплексної оцінки ризиків забезпечення банківських позичок	Характеристика моделей оцінки ризику забезпечення банківських позичок. Трирівнева структура ризику забезпечення банківських позичок. Процес ранжування ризикоутворюючих факторів забезпечення банківських позичок. Розподіл ваг ризиків забезпечення банківських позичок III рівня. Рівні ризиків забезпечення банківських позичок III рівня та їх бальна оцінка. Розподіл ваг для видової експозицією забезпечення за ризиками II рівня. Характеристика та критерії оцінки ризику забезпечення позички (RC) I рівня. Згорнута форми оцінки ризиків забезпечення банківських позичок. Діагностика портфеля заставного майна за методикою комплексної оцінки ризиків забезпечення банківських позичок.
Тема 6. Формування системи управління ризиками забезпечення банківських позичок	Характеристика чинників, що зумовлюють зміни у заставній політиці банку. Напрями удосконалення роботи банку із заставним майном. Поелементна структура системи управління ризиком забезпечення банківських позичок. Характеристика підсистем системи управління ризиком забезпечення банківських позичок. Місце організаційно-функціональної підсистеми управління забезпеченням банківських позичок в загальній системі ведення кредитного досьє позичальника. Інформаційна модель формування підсистеми формування заставного досьє. Методи і процедури управління ризиками забезпечення банківських позичок. Класифікація методів управління ризиком забезпечення банківських позичок. Характеристика можливих результатів моніторингу забезпечення банківських позичок

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Коваленко В.В., Гагауз В.М. Ризики в оцінці бізнесу в епоху циклічності фінансово-економічних криз. Нвуковий вісник Одеського національного економічного університету. 2021. № 9-10 (286-287). С. 33-42. DOI: 10.32680/2409-9260-2021-9-10-286-287-33-42.

2. Gagauz, V., Sheludko, S. Business Valuation under 'Normality 2.0': Considering Cyclicality Risks. Valuer's Bulletin,2022. № 1(4). С. 20-24.
3. Гагауз, В., Шелудько, С. Виклики в оцінці бізнесу під час воєнного стану. Вісник оцінки, 2023. № 3(68). С. 11-15. https://uto.com.ua/wp-content/uploads/2023/08/vo_2023_3.pdf.
4. Коваленко В.В., Дудко Д.І. Місце кредитного менеджменту в організації ефективної кредитної діяльності банків. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2024. № 10 (323). С. 62-69. https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-10-323-62-69
5. Коваленко В.В., Стоянова О.О. Кредитування корпоративного бізнесу в умовах воєнного стану в Україні. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2025.. № 5 (330), С. 38-49. https://doi.org/10.32680/2409-9260-2025-5-330-38-49.
6. Коваленко В.В. Роль банківського кредитування корпоративного сектору в забезпеченні економічної стійкості та формуванні сталого повоєнного відновлення. Вплив воєнного стану та політика повоєнного відновлення України: національні стратегії, регіональна безпека та стійкість громад : колективна монографія / за заг. ред. В. Ю. Медвідь, Д. В. Дячкова, О. А. Галича, О. В. Калініченка, В. С. Лесюка. Полтава : ПП «Астрая», 2026. С. 70-95. ISBN 978-617-8466-42-8. https://dspace.pdau.edu.ua/entities/publication/d0269759-d236-452b-850d-e25dd05df710
7. Коваленко В.В., Сергєєва О.С., Шелудько С.О. Науково-методичні підходи до оцінювання кредитного ризику: концептуальні засади та інструментарій. Наукове видання «Modern Economics». 2026. № 56 (2026). DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V56(2026)-17. URL: https://modecon.mnau.edu.ua/scientific-and-methodological-approaches-to-2/

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно з розкладом. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях та в інтернеті. У разі пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів, не зараховуються.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату й допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше ніж 20 %. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

(форма контролю – залік)

Нарахування балів		
Види робіт	**Бали**	
	денна	**заочна**
Обов'язкові		
Активна участь у роботі на практичних заняттях	10	5
Підготовка та виконання контрольної роботи № 1 за темами 1-3 дисципліни	10	
Підготовка та виконання контрольної роботи № 2 за темами 4-6 дисципліни	10	
Виконання індивідуального завдання за темами 1-6 з «ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ "Управління забезпеченістю банківських позичок" для студентів V курсу денної форми навчання	30	25
Вибіркові		

Написання наукової статті з актуальних проблем оцінювання заставного майна при кредитуванні суб'єктів економічної діяльності та домогосподарств	20*	
Підготовка доповіді на студентську конференцію університетського, регіонального або міжрегіонального рівня	10*	
Підготовка аналітичної записки за результатами аналізу нестандартної, складної ситуації під час оцінювання заставного майна за банківськими позичками з описом проблеми, яка склалася, оцінкою її причин, переліком варіантів розвитку можливих подій, пропозицій шляхів рішення проблеми.	10*	
Написання та вирішення кейсу з теми «Методика комплексної оцінки ризиків забезпечення банківських позичок»	10*	
Тестування у системі MOODLE		70
Усього балів у семестрі	100	100
Підсумковий контроль – залік	100	100
Усього	100	100